



Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 27. januar 2021

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 489 (MOF alm. del) stillet 10. december 2020 efter ønske fra Rasmus Nordqvist (SF).

Spørgsmål 489

I lyset af at bildæk udgør den største kilde til mikroplast i miljøet i Danmark bedes ministeren oplyse, om der vil blive fastlagt miljøkvalitetsstandarder (EQS) for nano- og mikroplast fra dæk eller andre anvendelser af plast og/eller EQS for farlige stoffer – herunder 6PPD i dæk og andre plastanvendelser på baggrund af det omfattende forbrug og slid – og derfor også krav til spildevands- og regnvandskoncentrationer og udledte mængde af disse miljøfremmede stoffer og materialer?

Svar

I henhold til besvarelse af, hvorvidt der er behov for fastsættelse af miljøkvalitetskrav for de pågældende stoffer, som blandt andet afhænger af forholdet mellem den forventede koncentration af stofferne i vandmiljøet og stoffernes giftighed, henvises der også til besvarelsen i 486 og 487.

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som oplyser følgende:

”Fastsættelse af miljøkvalitetskrav for miljøfarlige forurenende stoffer sker i bilag 2 til bekendtgørelse nr. 1625/2017 om fastlæggelse af miljømål på baggrund af kvalitetskriterier, som er grænseværdier udarbejdet af Miljøstyrelsen på et fagligt grundlag.

Miljøstyrelsen vurderer løbende, hvilke stoffer der skal udarbejdes kvalitetskriterier for. På baggrund af en prioritering foretaget i foråret 2020 er styrelsen ved at udarbejde kvalitetskriterier for et antal stoffer, herunder en række af de stoffer, der indgår i det nationale overvågningsprogram NOVANA, samt stoffer, der er relevante for virksomheders udledninger. Styrelsen har for nuværende ikke planlagt at udarbejde kvalitetskriterier med henblik på fastsættelse af miljøkvalitetskrav (miljøkvalitetsstandarder) for hverken nano- og/eller mikroplast fra dæk eller andre anvendelser af plast eller for 6PPD og 6PPD-quinon. Styrelsen er i forbindelse med fremtidige prioriteringer af, hvilke stoffer der skal udarbejdes kvalitetskriterier for, opmærksom på 6PPD og dets nedbrydningsprodukter.

Styrelsen har ikke en plan for udarbejdelse af kvalitetskriterier for nano- og/eller mikroplast, blandt andet fordi eventuelle fysiske og/eller økotoxikologiske effekter af nano- og mikroplast i vandmiljøet efter styrelsens vurdering ikke p.t. er tilstrækkeligt belyst til at kunne danne baggrund for udarbejdelse af kvalitetskriterier. Derudover findes der endnu ingen internationalt anerkendte metoder til måling af nano- og mikroplast i vandmiljøet. Miljøstyrelsen følger drøftelserne om nano- og mikroplast i ekspertgrupper under EU-Kommissionen, hvor det endnu ikke er afklaret, hvorvidt nano- og mikroplast kan reguleres under vandrammedirektivet.

For så vidt angår stofferne 6PPD og 6PPD-quinon, kan styrelsen ikke på baggrund af den tilgængelige viden om indholdet af stofferne i gummigranulater til kunstgræsbaner og bildæk og om stoffernes toksicitet vurdere, om anvendelsen kan medføre en risiko for vandmiljøet.

Det fremgår af Miljøstyrelsens rapport ”Afgivelse og sundhedsmæssigt vurdering af PAH’er og aromatiske aminer i bildæk (<https://www2.mst.dk/Udgiv/Publikationer/2005/87-7614-650-2/pdf/87-7614-651-0.pdf>) fra 2005, at alle 21 analyserede dækprøver indeholdt 6PPD; i prøverne udtaget til kvantitativ analyse i koncentrationer på 235,7-2477,6 mg/kg.

Miljøstyrelsen publicerede i 2008 rapporten ”Kortlægning, emissioner samt miljø- og sundhedsmæssig vurdering af kemiske stoffer i kunstgræs”, hvoraf fremgik, at 6PPD var detekteret i flere typer gummigranulater til kunstgræsbaner. Det blev vurderet, at der i forbindelse med udvaskning af 6PPD fra kunstgræsbaner kan være en risiko for vandmiljøet lokalt. Beregningerne i rapporten kan ikke anvendes direkte til vurdering af den generelle miljørisiko ved afslidning fra bildæk.

Styrelsen er ikke bekendt med, hvilke koncentrationer i vandmiljøet udvaskning af stofferne i forbindelse med anvendelsen i gummigranulater til kunstgræsbaner eller i bildæk giver anledning til. Styrelsen kan derudover ikke på det foreliggende grundlag vurdere, om stofferne i vandmiljøet vil være frit tilgængelige i vand, sediment eller biota, eller om de vil indgå som en del af nano- eller mikroplast i vandet, eller om stofferne i sidstnævnte tilfælde vil være tilgængelige for vandlevende organismer.”

Jeg kan i øvrigt oplyse, at der er bevilget midler til tre projekter under MUDP (Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram), som omhandler problemstillinger vedrørende mikroplast og dæk:

- ”Fjernelse af bildæk-gummi og andre miljøfremmede stoffer fra regnbetingede udledninger” (2017). For yderligere information henvises til <https://www.kruger.dk/projekter/mikrodaek>.
- ”Teknologi til fjernelse af de mindste fraktioner af mikroplast og mikrogummi i rensset spildevand” (2018). For yderligere information henvises til <https://www.teknologisk.dk/ydelser/nu-skal-den-mindste-mikroplast-kunne-fjernes-fra-spildevandet/40342>.
- ”Teknologier til fjernelse af mikroforureninger i regnvandsbetingede udledninger fra veje og kunstgræsbaner” (2020). Det er endnu ikke muligt at give en henvisning til yderligere information om projektet.

Lea Wermelin /

Peter Østergård Have